

ที่ นร ๑๐๐๒/๑๗๗๓

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับการลงชื่อและดำเนินการในหนังสือราชการ

เรียน เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ดังนี้ หนังสือสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่ อก ๐๗๐๑/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ตามหนังสือที่ดังนี้ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้หารือเกี่ยวกับการลงชื่อและดำเนินการในหนังสือราชการไปเพื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณารวม ๒ ประการ คือ

๑. กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะกำหนดให้ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือข้าราชการระดับต่ำกว่าในกองนั้น ลงชื่อและดำเนินการในหนังสือของกองเอง จะมีรูปแบบของหนังสืออย่างไร เช่น หัวหนังสือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองเจ้าของเรื่องเท่านั้น หรือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองนั้นและส่วนราชการระดับกรมไว้ด้วยกัน

การลงชื่อดำเนินง่ความรับรอง ให้ลงชื่อและดำเนินง่ของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองเท่านั้น แต่หากเป็นกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกองมอบหมายให้ข้าราชการในกองนั้นลงชื่อแทน จะต้องลงชื่อและดำเนินง่ของผู้นั้นแล้วต่อด้วยคำว่า แทน ดำเนินง่หัวหน้าส่วนราชการระดับกองนั้นด้วย หรือไม่ เช่น นาย ก. ดำเนินง่วิศวกร ๙ กอง..... แทนผู้อำนวยการกอง..... เป็นต้น

๒. หนังสือที่ไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับส่วนราชการระดับกรม หมายเห็นหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องใดหรือมิใช่เรื่องใดบ้าง ตัวอย่างเช่น หนังสือนำส่งตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีไปยังหน่วยตรวจสอบต่าง ๆ หนังสือแจ้งผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไปยังผู้ประกอบกิจการ ว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พิจารณาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน พัสดุ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ จะถือเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับสำนักงานฯ หรือไม่ เป็นต้น ดังความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระบบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามข้อหารือเกี่ยวกับกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม กำหนดให้ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือข้าราชการระดับต่ำกว่าในกองนั้น ลงชื่อและดำเนินการในหนังสือของกองเอง จะมีรูปแบบของหนังสืออย่างไร เช่น หัวหนังสือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองเจ้าของเรื่องเท่านั้น หรือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองนั้นและระดับกรมไว้ด้วย นั้น ในหลักการส่วนราชการเจ้าของหนังสือที่มุ่งมั่นด้านขวา ควรจะต้อง

กำหนดให้สอดคล้องกับผู้ลงนาม ดังนั้น หากหัวหน้าส่วนราชการระดับกองเป็นผู้ลงนาม ข้อส่วนราชการ เจ้าของหนังสือจึงต้องเป็นชื่อส่วนราชการระดับกอง แต่จะระบุชื่อส่วนราชการระดับกรมด้วยหรือไม่ นั้น ย่อมแล้วแต่ความเหมาะสม เช่น หากติดต่อไปยังส่วนราชการต่างสังกัดกัน ควรระบุชื่อส่วนราชการระดับกรม เพื่อให้ผู้รับการติดต่อได้ทราบว่าเป็นหนังสือจากกองใดสังกัด กรณีใด เป็นต้น

สำหรับการลงชื่อและคำแทน ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกองอนุมายให้ข้าราชการ ในกอง ลงชื่อแทน นั้น จะต้องปฏิบัติตามภาคผนวก ๓ ข้อ ๔ คือ ลงชื่อและคำแทนของผู้ลงชื่อก่อนแล้วจึง ต่อด้วยคำว่า แทน คำแทนงหัวหน้าส่วนราชการระดับกอง ทำนองเดียวกับการลงชื่อแทนในกรณีทั่วไป ดัง ตัวอย่างที่ยกไปนั้น จึงถูกต้องแล้ว

๒. ตามข้อหารือว่า หนังสือที่ไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับส่วนราชการระดับกรม หมายถึง หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องใด หรือมิใช่เรื่องใดบ้าง นั้น โดยหลักการหนังสือที่ไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับส่วน ราชการระดับกรม ก็คือ หนังสือที่จะไม่ทำให้เกิดการ ก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือรับซึ่งสิทธิ กับ ส่วนราชการที่จัดทำหนังสือติดต่อไป โดยนัยดังกล่าว ได้แก่ เรื่องที่มีลักษณะเป็นการติดต่อประสานงานโดย ทั่วไปไม่เกี่ยวกับการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการปฏิบัติราชการสำคัญที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะเพียงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายระหว่างบังคับ

สำหรับกรณีที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยกตัวอย่างคือ

- หนังสือนำส่งตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีไปยัง หน่วยตรวจสอบต่าง ๆ

- หนังสือแจ้งผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไปยังผู้ประกอบกิจการว่าเป็นไป ตามมาตรฐานหรือไม่ เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมาย มาตรฐาน พั๊กใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

จะถือว่าเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับสำนักงานฯ หรือไม่นั้น หนังสือตามตัวอย่าง ดังกล่าว พิจารณาโดยลักษณะของหนังสือแล้ว เป็นเรื่องการติดต่อประสานงานโดยทั่วไป ที่ยังไม่มีผลที่ทำให้ เกิดการ ก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือรับซึ่งสิทธิแก่ผู้ประกอบการ ที่จะผูกพันสำนักงานฯ เพราะเป็น เพียงหนังสือนำส่งตัวอย่าง ตามตัวอย่างแรก หรือแจ้งผลการตรวจสอบเบื้องต้นไปยังผู้ประกอบการตาม ตัวอย่างหลัง เนื่องจากการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จตามขั้นตอนการพิจารณา เพราะตามตัวอย่างแรกยังจะ ต้องมีการตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง หรือตามตัวอย่างหลังจะต้องมีการพิจารณาขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอีกว่า จะเห็นควรอนุญาตหรือพั๊กใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือไม่ หนังสือนำส่ง หรือแจ้งผลดังกล่าว จึงไม่น่าจะถือว่าเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับสำนักงานฯ เพราะผลที่จะก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับสำนักงานฯ น่าจะเป็นขั้นตอนการแจ้งผลการพิจารณาของสำนักงานฯ ว่า อนุญาต หรือพั๊กใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อภิลักษณ์ โอสถานนท์

(นายอภิลักษณ์ โอสถานนท์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กองกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๒๘๒๕๘๒๑, ๒๘๒๗๘๕๖

ที่ อ ก ๐๗๐๑/๒๕๓๗

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๕

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการลงชื่อและดำเนินการในหนังสือราชการ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้างต้น ระบุเบี้ยนสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๗๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๓๑ จำนวน ๑ เล่ม

ตามระเบียบที่ข้างต้น ภาคผนวก ๓ ข้อ ๒ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมจะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งได้ลงชื่อในหนังสือได้เฉพาะหนังสือที่อยู่ในหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น หรือของส่วนราชการซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น และหนังสือดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับส่วนราชการระดับกรม และภาคผนวก ๓ ข้อ ๔ กำหนดให้การลงชื่อแทนในกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนด ให้ใช้คำว่าแทน แล้วให้ลงตำแหน่งของเจ้าของหนังสือต่อท้ายคำดังกล่าว นั้น

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ขอเรียนหารือเกี่ยวกับระเบียบดังกล่าว ดังนี้

๑. กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะกำหนดให้ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือข้าราชการระดับต่ำกว่าในกองนั้น ลงชื่อและดำเนินการในหนังสือของกองเอง จะมีรูปแบบของหนังสืออย่างไร เช่น หัวหนังสือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองเจ้าของเรื่องเท่านั้น หรือระบุชื่อส่วนราชการระดับกองนั้นและส่วนราชการระดับกรมไว้ด้วยกัน

การลงชื่อตำแหน่งตามวาระแรก ให้ลงชื่อและตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองเท่านั้น แต่หากเป็นกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกองมอบหมายให้ข้าราชการในกองนั้นลงชื่อแทน จะต้องลงชื่อและดำเนินการของผู้นั้นแล้วต่อตัวย้ำคำว่า แทน ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกองนั้นด้วยหรือไม่ เช่น นาย ก. ดำเนินงานวิศวกร ๗ กอง..... แทนผู้อำนวยการกอง..... เป็นต้น

๒. หนังสือที่ไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับส่วนราชการระดับกรม หมายถึงหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องใดหรือมิใช่เรื่องใดนั่ง ตัวอย่างเช่น หนังสือนำส่งตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบความมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่มีไปยังหน่วยตรวจสอบต่าง ๆ หนังสือแจ้งผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไปยังผู้ประกอบกิจการ ว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๓๑ จะถือเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับสำนักงานฯ หรือไม่ เป็นดัง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาข้อหารือดังกล่าวด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชายไหว แสงรุจิ

(นายชายไหว แสงรุจิ)

เลขานุการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานเลขานุการกรม

ฝ่ายการเจ้าหน้าที่

โทร. ๒๕๖๑๗๙๔ - ๖ ต่อ ๕๑